

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak srek in petek. — Bogla naj se izvede pošiljati urednosti, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 10 krono temeljne pristojbine ter od vsake petdesete po 30 vin. — Vse inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Narodnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kroba, za štiri sta 2 kroni, katara naj se pošlje: Upravništvu „Domovina“ v Celju.

Rusija za Balkan.

Za prijateljstvo mogočne Rusije je dandanes pravcato tekmovalje, a to ne le med sosednimi državami, tudi nekdanji očitni njeni sovražniki — kateri pa so ji na tihoma sovražni še dandanes — se topijo v blaženstvu, če le pade iz Moskve na nje prijazen pogled.

To je istina, naj se v raznem časopisju še toliko smeši vzhodno barbarstvo. Kulturni zahod ima pač za bodočnost hvalisano zgodovino, oživljajoči jih refleksi se odbijajo za bodočnost vendarle od — izhoda.

Smešno se slišijo vsa prizadevanja, posebno nemške javnosti, s katerimi hočejo zanikati in ponižati one Slované na Balkanu, ki so se udali verno ruskemu protektoratu. Kdor motri svetovni razvoj brez nacionalnih predeodkov, spozna takoj, da govori iz vsega tega poniževanja — gola zavist.

Balkanski Slovani, katerim je prizanešeno s sumničjem o panslavizmu, s čemur se sicer avstrijske Slované pri vsakem spominjanju vseslovske vzajemnosti na zgoraj denuncira, se tudi ne zmenijo prav nič, kako tolmači neslovenski svet njihovo razmerje z Rusijo.

Ko bi ne bile vezi z Rusijo tako daleko sežnega pomena, ali bi se potem ugibalo po vsem organizovanem svetu toliko o zmožnosti trozvez, pri katerih se vedno imenuje Rusija na prvem mestu kot odločilna velesila?

Da, mogočna Rusija je na poti marsikakim samogoltnim namenom, posebno Nemčije in Anglije. Tema dvema državama je seveda Rusija nepremagljiva tekmovalka, ne le glede blagostanja in fizične premoči, tudi duševni prepored grozi iz Rusije podreti trhle stebre samohlepne zapadne kulture.

Balkanske slovanske države imajo pri vsej svoji usodni politiki vendar pravi čut slovanske posebnosti. Kakor ne mara Slovan v

svoji govorici in noši nič prisiljenega in našemljenega, mrzi mu tudi v duševnem razvoju takozvani moderni kult od zapada. Že blagolasje in prirojeni slovenski čut sta mu omilila zbljevanje z Rusijo.

Kaj bi bilo dandanes z Bosno in Hercegovino, Črnogoro in Srbijo, da se ni zavzela za nje mogočna Rusija! Pri tem pa je Rusija vedno pokazala, da jo vodijo res blagi nagibi. Ako bi bila Rusija res pohlepna, kakor sta n. pr. Nemčija in Anglija, ali bi ji ne bilo že zdavno mogoče se z imenovanimi državami okoristiti, kakor je to storila Anglija v prekmorskih zemljah. Saj je znano, da je Rusija na suhem to, kar je bila do nedavnega časa Angleška na morju: velesila, kateri se ne more nihče uspešno vstavljati. Priznati pa se mora tudi od nasprotnikov Rusije, da kaj takega ni storila, vsaj nasproti slovanskim rodovom ne.

Še več, Rusija nikakor ne prikriva, da žrtvuje vsako leto lepe avote za blagostanje samostojnih slovanskih držav na Balkanu, tako n. pr. za Črnogoro.

Naj še pokaže Nemčija dejansko podobne simpatije za sorodna ljudstva, ne da bi pri tem zasledovala sebične namene! Stiskani Buri bi bili Nemčiji gotovo hvaležni. Pač, Nemčija ima odprto srce in — mošnjo za sorojake v Avstriji, kateri uživajo v naši pravni državi več pravic, kot jim jih gre po razmerju s Slovani. Nameni Nemčije na to stran pa so jasni dovolj, kar je označil sam nadvojvoda — prestolonaslednik.

Povrnimo se k Rusiji in balkanskim Slovanom! Za letos so prosili vsi slovanski vladarji na Balkanu za oficijelni obisk v Petrogradu. Povabljen sta vendar za letos samo srbski kralj in kraljica. To potovanje je za srbske razmere velike važnosti.

Prijateljstvo do Rusije živi v srbskem narodu od časa osloboditve. Rafni kralj Milan se je bil postavil v nasprotje z ljudsko voljo, ko

se je začel odvrčati od Rusije k lahkživemu zapadu. Sam kralj je pač vsled tega prišel do žalostne popularnosti, a srbski narod je živo občutil zgubo ruske naklonjenosti.

Mladi kralj Aleksander si je prizadeval takoj pri nastopu tudi to očetovo netaktnost popraviti. Ruski car ga je sprejel brez obotavljanja med svoje prijatelje. Še več, izrekel se je pripravljenega, stopiti z vladarsko rodbino Obrenovič po pravoslavni nazorih v sorodstvo, da bi kumoval prvorojencu srbske kraljeve dvojice. Te obveznosti mu seveda za sedaj ni treba izpolniti. Nemška nevošljivost je že triumfovala, češ, s to afero v Belgradu zgubila je srbska vladarska dvojica za vselej rusko prijateljstvo. In res so se začeli tudi v Srbiji vzdigati nezadovoljni duhovi.

Baš iz zadnjega vzroka pa je povabil ruski car kralja Aleksandra in kraljico Drago na obisk v Petrograd. S tem je stališče Obrenovičev v Srbiji zopet utrjeno, in upati je, da se po ruskem vplivu naselijo v Srbijo zdrave razmere.

Tudi na Bolgarijo ni Rusija pozabila v sedanjih razburkanosti, ki pretresa Bolgarijo vsled macedonskih agitacij. Ker ni mogel car sprejeti kneza Ferdinanda v Petrogradu, poslal je na Bolgarsko velikega kneza Mihajloviča, da utrdi vladarski ugled.

Tako se kaže vedno doberodetni ruski vpliv na slovanskem Balkanu.

Čuvajmo svojo narodnost!

Največja nevarnost za slovanske narodnosti v Avstro-Ogrski obstoji v tem, da sili kmečko ljudstvo v mesta. Ta pojav je posledica raznoterim znanim vzrokom, zlasti pa posledica razmer v modrnem prometu in prekomernega proizvodnje. Kmečko prebivalstvo, ki sili v mesta, se razdeli lahko na več delov, in sicer v take, ki zapuščajo svoj dom za stalno, če tudi osta-

LISTEK.

Spletkarica.

Spisal Juraj Lubič.

Uradni list je prinesel imenovanje dr. Bogumila Pavnoviča zdravstvenim asistentom za mesto Medgorje.

Za taka imenovanja se v večjih mestih zmenijo navadno le prizadeti krogi, za mesto Medgorje pa je bil to velevažen dogodek, katerega je bilo treba vsestranski pretresavati. Uradniki so ugibali, zakaj ni kak domačin dobil izpraznjenega mesta, od kod da je novoimenovani zdravnik, katerega ime se čuje sedaj v prvič, kak človek da je itd. Dekleta pa so le ugibale, jeli novi doktor še samec ali je že zaročen ali celo oženjen in marsikateri je že srce vztrepetalo poželne sladke nade na boljšo bodočnost.

Najbolj se je za novega zdravnika zanimala gospa Hedvika Vrtinec, katara je imela za to vzrokov dovolj.

Njen soprog, sodni uradnik nižje vrste, ni imel tistih svojstev, s katerimi bi mogel razvajaeno gospo osrečevati.

Štel je kakih trideset let in je bil majhne, šibke rasti in nič prav zdrav. Njegova glava je na temenu že kazala neprostovoljno tonzuro. Njegovi temnorjavi, grivasti lasje so bili ravno tako zanemarjeni, kakor pol kratka, polna brada bolj rdečkaste barve. Temne oči so gledale živo v svet; nos pa, na katerem so sloneli vedno gugasti naočniki, se je šopiril sred obraza, poln ostudnih priščekov, katere je povzročalo neredno življenje.

Človek bi se čudil, kako je prišla tako lepa gospa do tako grdega soproga. A pravijo, da so ga vjeli ob času, ko je že „vkup zvonilo“.

Pri tako krasnem, živem dekletu, kakor je bila Zogarjeva Hedvika, ni manjkalo metuljčkov, ki so hlastno frfotali okoli bujno razcvetele cvetke, ni manjkalo vitezev, ki so tajno polagali svoj obulub na oltar proste ljubezni. Kar roke so si podajali. Potem pa se je zgodilo, da so starši poklicali svojo osemnajstletno hčerko pred se in jej zabili, da ima ali svoj dom takoj zapustiti ali pa gledati, da doseže varno pristanišče zakona, predno bo pričel dokaz njenega razuzdanega življenja kričati.

Premoženja ni bilo pri hiši, zato pa so se vsi vitezi potuhnilli kakor lisjak, ko so spoznali,

da so glede najvažnejšega vprašanja, ki je nastalo, v nevarnosti. Že se je drug proti drugemu branil intimnega poznanja, toda dekle ni bilo v zadregi. Svojega doma ni hotela kar tako zapustiti; iskala si je torej — Jožefa in ga je tudi dobila v osebi sedanega soproga Jurija Vrtinec, ki te časti ni bil malo vesel.

Umevno je, da nad tem zakonom ni svetila zvezda ljubezni in sreče.

Vsak je hodil svojo pot. Gospod je igral vlogo statista, gospa pa je nadaljevala svoje prejšnje življenje, je uživala brez meje in metala denar, ki ga je njen mož s težkim trudom zaslužil, brez pomisleka skozi okno, kakor da bi ga ne moglo nikdar zmanjkati.

Toda zmanjkalo ga je kmalu — saj ga pravzaprav nikdar ni bilo veliko — in prišli so hudi časi. Stariši niso mogli in tudi ne hoteli pomagati, družega pota pa ni bilo, kakor — delati dolgove.

A tudi to ni šlo dolgo. Kredita ni več bilo in razvajena gospa je doživela hude usodine udarce.

Prišlo je tako daleč, da ni bilo obleke, ne perila, ne živeža pri hiši. Ako se je hotela gospa udeležiti kake plesne ali druge zabave, se

nejo v Avsto Ograki, v vojake, dijake, obrtnike, ki se večidel zopet povrnejo domov, nadalje v take, ki od časa do časa ostavljajo svoj dom in slednjič v izseljence. Najbolj se izseljujejo od doma Slovenci, Poljaki, Slovaki in Čehi. Na ta način je vsako leto več kakor pol milijona kmečkega prebivalstva izpostavljenega raznarodanju. Ker je od teh preseljencev večina neizobražena, se zgodi, da se to ljudstvo med tujimi narodi navzame najslabših lastnosti, a se otrese pri tem svojih narodnih svojstev. Tako zgubi to ljudstvo svoj najboljši del — narodni značaj.

Tako pokvarjeni Slovani postanejo kmalu tudi v jezikovnem oziru plen tujim narodnostim. Pri nas je smatrati izseljeno kmečko ljudstvo večidel izgubljeno za svojo narodnost. V večjih mestih se vržejo delavci socijalni demokraciji v naročje, katera je pri nas vse drugo nego mednarodna, in potem se navzamejo sovraštva do svoje narodnosti, tako, da čisto niti pet odstotkov slovenskega prebivalstva, ki zapusti svoj dom vsako leto, ne ohrani svojega narodnega značaja. Oni izseljenci pa, ki se vračajo na svoj dom, uplivajo prepogosto pogubno v domačem kraju. Gospodarske razmere v naših krajih gonijo ljudstvo z doma, zato se mora zboljšati gospodarski položaj.

Mi avstrijski Slovani smo danes probujeni dovolj, da bi lahko najširši sloji narodni spoznali svoj gospodarski in politični položaj, saj imamo dovolj časopisov, ki delajo dan na dan za probujanje narodne zavesti in za napredek na gospodarskem polju. A v kljub temu še vedno nismo toliko narodno zavedni, da bi obvarovali vedno svojo gmotno in idealno narodno posest pred tujo nevarnostjo. Naše kmetstvo ljudstvo se še vedno ni povzpelo do onega narodnega ideala, da bi mu bilo najsvetejše to, kar nosi slovensko ime. Naš človek, ki zahaja v mesto na zaslužek, ne spozna, da greši silno na škodo svojega naroda, ako zanemari svoj jezik in svoje lepe domače navade, a se navzema tujih. Poglejmo Nemce, ki gredo po svetu in bivajo daleč od svoje domovine. Oni iščejo kruha med Angleži, Rusi, Amerikanci itd., a svoj nemški jezik ohranijo povsod, in se mu ne odpovedo, ker govorica, katero jih je naučila mati, jim je najsvetejše in prvo za Bogom na svetu. Avstrijski Slovani pa katerih je že tako malo, se izgube na tujem in zanemarijo svoj jezik in svoje navade. Ako se pa kateri teh preseljencev vrne zopet v svojo domaćino, pa še svoje rojake pohujšuje s tuščino in jih zavaja v narodno odpadništvo.

Mi Slovenci čisto tarnamo, da je le po manjkanje šol krivo, da se narodno pogubljam; a ta izgovor ni popolnoma opravičen, ker je vendar dom, domače ognjišče prvo vzgojevališče otrok. Dete, ki z maternim mlekom vsesa v se vročo ljubezen do rodne zemlje, do materinega jezika, bo spoštovalo in gojilo verno to ljubezen kot najdražji spomin od svoje majke. Ponos in dika vsakega naroda je njegov jezik, to neprecenljivo imetje, katero mora z največjo skrbjo

gojiti, ker se v njem najlepše zrcali njegova moč, naobrazba in napredek. Vsi narodi čuvajo zvesto kot najdražji biser svoj jezik, žilavo in čvrsto se bore za to svojo svetinjo, in mi Slovenci naj bi ne storili tega?

In kako je v gospodarskem oziru: Da tu propadamo, o tem ni več dvoma, ker tujci nad nami gospodarski napredujejo. Najboljši dokaz za naše gospodarsko nazadovanje je, da nam večinoma vse tujci prodajajo, mi pa le — kupujemo. Vendar gmotno nismo še ravno na kraju propada. Slovenci smo poljedelski narod, naša kmečka posest hrani v sebi še obilo zakladov, a mi moramo skrbeti, da ne zapravljamo lahko-mišljeno svoje zakladnice. A naše ljudstvo popušča le prečesto svojo rodno zemljo, svoj dom ter hiti v zakajene tovarne, da postane tovarna žival židovskim oderuhom. Slovenska posestva pa prehajajo v roke tujcev. Ali med nami mora zavladati načelo, katero moramo izpolnjevati strogo in točno: Niti koščeka domače zemlje tujcu, in ako bi jo tudi plačal z zlatom. Ako bi se med nami izvrševalo to načelo, bi ne bili danes po mnogih krajih hlapci na lastni zemlji. Zato nam je v veliko zgubo, da je društvo „Naša straža“ prenehalo v svojem delovanju, in oni, ki so zakrivali razpad društva, storili so brezmejno krivico svojemu narodu. Dolžnost vsakega rodoljuba je, da deluje na to, da se vnovič ustanovi podobno društvo na edino narodni, slovenski podlagi, kjer ne bo prostora strankarskemu prepiru, temveč, kjer bodo združeni vsi, katerim je na srcu obstanek našega naroda, v slogi in edinstvi. Čas je resen, narod propada, a mi spimo. Vzdravimo se, hitimo na delo, dokler je še čas!

Celjske in štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor.) Seja dne 2. julija. Predložilo se je: Poročilo deželnega odbora o vodovodu v Mariboru ter spomenica nekaterih gornještajarskih občin za zgradbo železnice v Marijino Celje. Poslanec Stallner predlaga izpremembo § 7. in 12. zakona za okrajne zastope. Poslanec Ornič regulacijo Pesnice, posl. baron Störck za podporo kmetijskim družbam, poslanec Kurz za starostno preskrbovanje industrijskih delavcev, poslanec Hagenhofer za regulacijo štajarskih rek sploh, poslanec Rokitsansky za zakon o vodnih cestah ter za določbe, po katerih je razdeliti podpore po ujmah prizadetim. Poslanec Ornič interpelira (?) namestnika zaradi poplave Drave. Ker so hoteli nacionalni poslanci dognati gledé nove volilne preosnove v tajni seji, zoperstavil se je temu poslanec Wagner ter tudi dosegl, da se bo razpravljalo o famoznem predlogu v javni seji. Poslanec baron Rokitsansky zahteva, naj se statistično preišče zakaj propada kmečki stan na Štajarskem. Dež. odbor poroča o prošnji za podporo murskih mostov na okrajni cesti Radgona Ptuj. Zvišane občinske doklade se dovolijo občinam: Hoče 120%, Sv.

Lovrenc nad Mariborom 110%, in Rottenberg blizu tam 105%. Za uravnavo nekaterih gornještajarskih potokov se določi 77.000 K. Poslanec Ornič predlaga naj se kaj ukrene za povzdigo konjereje v ptujskem okraju.

(„Lastni dom“), delavska stavbena zadruga v Celju, sklenila je letos staviti svojim zadružnikom 4 hiše, in sicer Antonu Zemljaku, cestnemu nadzorniku, Rudolfu Libenskyju, črkostavcu, Janezu Ločičniku, delavcu v kemični tovarni, te tri na zadružnem stavišču v Gaberju, in Martinu Kolšek, čevljarju, na stavišču, kupljenem od gosp. Goligranca na Bregu. — Vse štiri bodo še letos dodelane in zadružnikom v porabo prepuščene.

(Plinova luč v mestnem logu.) Te dni so napeljali pod savinsko brvjo v Celju plinove cevi v mestni log ter bo pri nedeljski veselici prvič svetila plinova luč tudi na desnem savinskem bregu. Baje napeljejo tako razsvetljavo tudi v gostilno „Waldhaus“, ker je gostilničarja vedno strah v temi brez — gostov.

(Ali bo šlo brez pruskih demonstracij?) Prihodnjo nedeljo priredijo celjski Nemci veliko gozdno veselico v mestnem logu. Dobiček te veselice se porabi za vzdrževanje mestnih nasadov. Namen je tedaj lep. Tudi Slovenci smo prijatelji lepe narave ter smo mnogokateri tudi prispevali dolga leta za nemško olepševalno društvo, dokler se ni pred dvema leti zgodil nečuvveni škandal, da so nemški pobiči z žvižganjem in zasramovanjem podili slovenske dame iz mestnih šetališč. Ker pa smo Slovenci krotki in — pozabljivi na najhujše žalitve, šli bi morda vendar k nedeljski veseli nekaterniki, ko bi bili zavarovani pred pobalinstvom gotovih zdivjanih elementov. To pa ni, kar nam daje danes razmišljevati, temveč smili se nam o. in kr. vojaška godba, ki zna ta dan videti in slišati prizore, kakršnih se pač mora Avstrijec sramovati. Saj ni misliti, da bi ta dan na slavnostnem prostoru ne plapolale pruske zastave, da bi nezreli mladi deniči ne krunili pruske himne itd. Ako pa se celjski Nemci ta dan premagajo, sklepali bomo morali na — višje migljaje.

(Molčati je treba!) Do zadnjega časa so celjski Nemci brez skrbi prevračali kozle v mestnem zastopu ter v raznih drugih korporacijah, zakaj nihče si ni upal raznih bedastih in sovražnih načrtov grajati. Najpoštenejšemu Nemcu, kar jih štejejo v Celju, lončarju Altzieblerju, pa se je končno vendar zdelo dosti evnuškega klečeplazstva ter je začel brez strahu govoriti v občinskem svetu resnico. Takšnih ljudi se pa seveda skrivnostno poslujoči mestni očetje najbolj boje. Napeli so tedaj vse sile, da odkritostni Altziebler ni prišel več v njihov krog. Kot pravičnemu in za svoj stan zelo skrbnemu možu poverili so vendar obrtniki vodstvo v svojem nemškem društvu. Nedavno je imela ta nemška obrtna zveza svojo sejo, v kateri si je upal g. Altziebler trditi resnico, da nemški trgovci nimajo srca za nemške obrtnike. To je

je bogato nakitila s pavovim perjem ter stopala ošabno po dvorani; dobro pa je znala skriti svoj želoдец, ki se je gladi krčil. Imela je v mestu več sorodnic in prijateljic. Ta jej je morala posoditi srajco, druga hlače, od tretje si je izprošila korzet, par modernih nogavic, od četrte zopet lakaste cipele, krilo itd. tako, da je bilo vse na njej iz sedmih vetrov skupaj znešeno.

Pač hudi so bili ti časi za gospo Hedviko, vendar je umela svoje siromaštvo dobro prikriti. Le kadar se je čutila neopaženo, je preklinjala svojo usodo in je otrnila sem pa tam skrivaj celo kako solzo.

Pomagati si kar na mah ni mogla, slučajno ni bilo prilike. Trpela je, godrnjala nad svojim Jurijem, ki je lazil okoli kakor moker kužek ter čakala odrešenja, češ, vsaka stvar trpi le nekaj časa.

In res!

Odrešenje je prišlo kmalu v podobi vladnega koncipista, lahkoživega Danka pl. Gruber, kateri je bil imenovan namestu umrlega okrajnega komisarja.

Bil je samec in tiste vrste ljudij, ki poznajo življenje le od boljše, praktične, pikantne plati. Romantika odganja tudi v malih mestih

svoje bujne cvetove, samo, da jej manjka tiste širše podloge, kakor se nahaja v svetovnih mestih, za to pa je tem zapeljivejša, tem intimnejša.

Ko je Danko pl. Gruber v prvič videl gospo Hedviko v njenem koketnem nastopu, je ostrmel. Bila je še zmirom krasotica, dasi je že teklo peto leto, odkar se je bila vdala.

Okrogel obrazek v okviru ogljeno-črnih svetlih las, urejenih v visoko moderno frizuro; snežno bela s avežo rdečico nadahnjena polt brez vsega madeža, skoro premajhen nasek, pod katerim so se smejali pohotni ustni kakor ravno dozorela črešnja, obsevana od jutranje zarje; dražestna jamica sredi brade, pod isto pa polni ljubki podbradek. Pa tiste velike črne oči, iz katerih je zapeljivo migalo sedem hudičkov — vse to je našega dasi razvajenega pl. Gruberja osupnilo.

Postal je zroč za njo.

„Kaj takega pa že dolgo ne!“ mrmral je pred se. „Ta bi bila vredna smrtnega greha. Le pogledjte to bujno oprasje, še bujnejše obočje; te male nožice, katerim bi ne zaupal toliko peze — kakor da bi jo bil sam Praxitel izklesal. Pa kako stopa, energično, samozavestno, kakor

huzarski oficir, da se cel život stresa! Intersantna prikazen!“

Gospoj Hedviki ni ušlo, kak vtis je napravila na mladega, elegantnega gospoda. Takoj jej je neka osrečljiva misel šinila v glavo.

Tudi gospod koncipist se je njej dopal. Bil je visok, širokopleč, temnih las. Svojo polno brado je nosil ostrženo á la Boulangier, kar se mu je posebno podalo. Nos je bil aristokratsko pogumno usajen v poln, bledikast obraz. Cela postava je delala prikupen vtis. Kadar je hodil, je bil lahno naprej nagnjen in je stopal, da se je komaj slišalo. Govoril pa je, kakor navadno plemiči, počasi, zategnjeno, nosljaje.

On je bil eden tistih mož, ki imajo ljubezen za šport; ki imajo glede iste vse druge nazore, kakor Platon. Poznalo se mu je na celi fizijognomiji, da je v tem svojem športu že dosegel precejšen rekord, kar mu je bilo v zadovoljenje, kajti nosil je prepričanje o svoji neobranljivosti s smehljajočim ponosom.

Gospa Hedvika ni bila nikdar v zadregi in znala se je koncipistu tako nastavljati, da sta se prav kmalu seznanila. Saj se jej je tudi mudilo.

nastal vihar! „Celjska žaba“ je še par dni regljala ter zasmehovala gosp. Altzieblerja kot „grejalerja“. Ali vó g. Altziebler, da je treba v Celju zatajiti vsako vest, sicer pridejo s polenom brez omira na nemško kožo?

(Stavbena kronika v celjski okolici.) Dosedaj se je največ zidalo v Gaberju, kjer bo kmalu zgotovljena tudi lepa hiša gosp. Kosema. Razun v Savodni ob teharski cesti, kjer je v par letih zrasla cela vrsta novih hiš, ter se dve zopet dozidavata, pojavilo se je stavbeno gibanje tudi na Bregu. Razun hiše mestnega organista Brvarja, ki je že zgotovljena, sta deloma tudi pod streho še dve hiši na vsaki strani prve, in sicer je postavil gosp. Matevž Kmecl na mestu nekdanje Erbeisove koče lepo hišo v vilinem slogu. Tudi čevljarski mojster g. Martin Kolšek dobi na isti strani novo hišo, dočim bo baje zadnji stavbeni prostor zasidal z veliko hišo zidarski mojster g. F. Golograec. Ko še dobi Breg plinovo luč, pa res ne bo med zadnjimi.

(Imenovanje.) Finančni konceptni praktikant pri štajarskem finančnem ravnateljstvu g. Jurij Kavalir, je imenovan za fin. koncipista.

(Učiteljska prememba.) Gospa Marija Šijanec, učiteljica ženskih ročnih del pri Sv. Antonu v Slov. gor. se je službi odpovedala. Na njeno mesto pride gđd. Pavla Šijanec.

(Razpisane učiteljske službe.) V Selnici ob Dravi je razpisana do 25. julija služba učitelja. V St. Janžu pri Velenju je popolniti mesto učitelja, oziroma učiteljice. Prošnje je vlagati do 15. avgusta t. l. Obe službi sta v 3. plačilnem razredu.

(Društvo „Gospodar“ v Petrovčah) ima svoj II. občni zbor v nedeljo, dne 14. julija t. l., ob 4. uri popoldne pri „Šantelnu“. — Spored: 1. Pozdrav. 2. Govor o potrebi in koristi bralnih in gospodarskih društev, govori prefekt g. Ant. Korošec. 3. Društveno poročilo. 4. Vpisovanje novih udov in plačevanje letnine. 5. Volitev novega odbora. 6. Nasveti. 7. Po zborovanju prosta zabava in šaljiva tombola. Med točkami sporeda petje. K obilni udeležbi vabi najprijaznejše odbor.

(Žalec.) Dne 29. junija t. l. otvorila se je divna podzemeljska jama (votlina) „Pekel“ imenovana, poleg Žalca. Jama leži za eno uro hoda od Žalca prek Gotovlj, proti severu-zahodu. Pot pelja po krasni gotoveljski ravni do kmata Toneta, kjer se zasuje v malo sotesko proti severu, kjer leži v divno romantičnem kotu ta znamenita votlina. Votlina sama na sebi je krasna, polna čudovito lepih kapnikov. Človek ne ve, kaj bi bolj občudoval, ali orjaško votlino samo, ali krasno stečene in zlate kapnike, kateri so pač lepši kot v vsaki drugi ednaki jami. V jami sami šumlja mali potok, a vsa pota so popolnoma varna in suha, jama lepo razsvetljena, in obiskovalec uživa čarobno lepoto podzemeljskih čudežev narave. Jama je dosedaj šele deloma dohodna, ker manjka gmočnih sredstev za daljno napravo potov v istej. A sčasoma bo

se vsa pristopna naredila, in tu smemo trditi, da bode v svoji lepoti in velikosti tekmovala vsem ednakim jamam. Ako bode vreme ugodno, razayeti se ta jama zopet v nedeljo, dne 7. julija popoldne ob 5. uri in bode vstopnina 40 v, tako je vsakemu dana prilika si ogledati to divno podzemeljsko lepoto.

(Islet in vrtni koncert) priredi slovensko pevsko društvo Sv. Jurij ob Taboru v nedeljo, 7. julija v zvezi s klubom vranskih kolesarjev na Trojani v gostilni gosp. Konšeka. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 60 vin. V slučaju neugodnega vremena se preloži veselica na teden pozneje. Združena odbora vabita na to veselico vsa narodna pevska in kolesarska društva. Bratje kolesarji, pohitite ta dan vsi na Trojano, kjer si o priliki prvega izleta novoustanovljenega kluba vranskih kolesarjev prvič podamo roke na kranjsko-štajarski meji. Na veselo svidenje torej v nedeljo na Trojanah!

(Is Mozirja) smo prejeli neki popravek glede pretepa na „Lepo nedeljo“, o katerem smo poročali v našem listu. Popravku se na prvi pogled vidi, kdo ga je sestavil; podpisali pa so ga neki Štrucelj, Trogar, Gruder in Hriberšek. Popravek ne popravi nič, temveč potrdi, da so se tepli, kdo se je tepel o tem nismo pisali nič ter nobene osebe imenovali, zato je nezmisljivo te kmečke fante tirati v javnost kot pretepače. Bolje bi bilo, da bi dotični „gospod“ mesto da fante šunta, jih poučil, kaj je prav in kaj ne, ker bomo drugače mi tudi njemu zapeli pesem, ki mu bo vse prej kakor ljuba.

(Od Savine.) Osnovni zbor „Kmečkega društva za gornjegrajski okraj“ je nepričakovano lepo uspel. Zbralo se je kljub nekaterim podpihovalcem prav lepo število kmetov, tako, da so bili vsi prostori gostilne Govakove natlačeno polni in da je večina ljudstva morala ostati zunaj valed primanjkanja prostorov. Prišlo je tudi nekaj razgrajčev, ki so nameravali shod razgneti, pa niso mogli. Vseh udeležencev bilo je čez 200. Obširneje poročilo priobčimo v kratkem; za sedaj omenimo le, da je odbor sestavljen iz samih značajnih in neodvisnih kmetov, katerim se koristi kmečkega stanu v prvi vrsti na misli in ki bodo gotovo uspešno delovali. Članov je pristopilo do 150.

(Nevi most čez Savino) se bode že letos začel graditi pri Nazarjih v Gornjesavinaki dolini. Tudi del ceste od in do mosta se bode napravil, tako, da se naredi najbližja zveza z Gornjimgradom in Mozirjem. Les za most se že seka.

(Nova štifta pri Gornjemgradu) Ker se pisma tako name, kakor na druge stranke skoraj vedno pošiljajo na Ptujsko ali Črno goro mestu Nova Štifta pri Gornjemgradu, in bi se lahko pripetilo, da bi imel kdo od tega kako škodo, dovolim si vprašati visoko c. kr. pošto ravnateljstvo: „Nima-li poštnega oseba na slovenskem Štajarju, katero bi bilo večje slovenskim imenom c. kr. pošt?“ Ivan Kelc, učitelj.

(Nezgoda.) Blizu Rajhenburga ima vpokojeni poštni nadzornik g. Novotny kamnolom. Pretečeni teden sta se odtrgali v visočini dve skali, katerih edna je zadela Novotny-jevo soprogo ter jo tako polomila, da je pri amputaciji noge v krški bolnišnici umrla.

(Podčetrtek.) V dopisu „Občinske volitve“ z dne 25. junija t. l. v Podčetrtku, ni vse res, in zato prosim, da popravite: Ni res, da bi bil jaz volil z drugimi ednoglasno takajšnega graščinskega oskrbnika kot župana — in imenujem dopisnika omenjenega članka podlega obrekovalca in lažnjivca, dokler mi to ne dokaže. Kar se tiče predbacivanja glede moje narodnosti, objavim, da je to le sovražno obrekovanje, kajti svest sem si, da sem kot taki, vedno korektno in javno nastopal, kar bodem tudi vedno storil, ne meneč se za tako obrekovanje.

Nikolaj Staroveški.

(Slatinsko kopališče) je dosedaj v primeri z drugimi leti zelo slabo obiskovano. Do konca junija je dospelo samo 513 strank s 724 osebami. Tudi ostalim štajarskim toplicam se ne godi mnogo bolje valed nestalnega vremena. — V spomin 100letnega obstoja Slatine je izdal ravnokar kopališčni ravnatelj g. Trotter lično brošurico „Rohitsch-Sauerbrunn“ s slikami.

(Požar je nastal) v sredo, dne 26. m. m. popoldne ob 5. uri v Dragotincih, župnije jurjevske ob Ščavnici pri posestniku Karolin Stranič, ko so bili ljudje večinoma na travnikih. Pogorelo mu je vse poslopje z deset vozov spravljene krme, in skoraj vsa druga živila za ljudi in živino. Prihiteli so gasiti zraven sosedov in drugega občinstva jurjevskega gasilci, c. kr. orožniki in č. gospod kaplan Meško, ki so z naporom krepko sodelovali, in vzgledno spodbujali pričujoče, da se je rešilo, kar se je še rešiti dalo. Vsem skupaj, osobito pa č. g. kaplanu, in gasilcem izreka prizadeti srčno zahvalo in ob ednem vlijudno prosi vse farane, da mu po moči blagovolijo pomagati; vsak še tako majhen dar se z hvaležnostjo sprejme. Zažgali so delavčevi otroci voz sena, ki je stal pod streho; zavarovan je za nizko svoto v primeri s škodo, ter pomilovanja vreden in pomoči potreben.

(Športno društvo „Maribor“) preloži svoj veliki koncert v prid „Dijaške kuhinje“ v Mariboru definitivno na 13. dan julija t. l. iz raznih tehničnih ovir, katere sta povzročila gostilnica in vrt v „Narodnem domu“, najbolj pa zato, da se ustreže mnogim željam in prošnjam slavnega občinstva od blizu in daleč, ki pride ta dan po svoje dijake in želi pri tej priliki — kakor lani — ališati lepe slovenske pesmi in požrtvovalno podariti manjšo ali večjo svotico ubogim sinom svoje mile domovine. Odbor „Športnega društva Maribor“ je prepričan, da ne ostane nikdo doma, ki ima le količkaj srca od revne dijaške mladine — naše nade — naših bodočih stebrov in boriteljev. Ob ednem pa prosimo rodoljube in prijatelje dijakov v vsakem posameznem kraju, da blagovoljno in velikodušno žrtvujejo svoje

Zvedela je, da je precej bogat in darežljiv in kaj je hotela še več — prišel je ravno ob pravem času kakor deus ex machina.

To bo izvrsten medij, mislila si je, in je hitela pripravljati si pot do boljšega življenja. Nastavila je svoje mreže, v katerih je še vsakdo obtičal, in najnovejša žrtev je že plavala v neskončnem blaženstvu na cilju najamelejših želja.

To le intimno razmerje je trajalo baš eno leto. Gospa Hedvika se je bila koncipista že naveličala, vendar ga ni smela odsloviti, saj je bil imeniten petelin za skubiti.

V njeni hiši se je zgodil, odkar jo je redno posecal koncipist, velik preobrat. Prejšnje stanovanje je bilo h kratu premajhno, prenavadno. Gospa Hedvika, — mi govorimo le o njej, ker ni imel njen soprog — pravi Jurček — nobene besede pri tem — preselila se je v lepše stanovanje na Glavnem trgu, obstoječe iz štirih sob z razgledom na trg. Dobavila si je lepo pohištvo iz hrastovega lesa z umetno udelanimi okraski v gotičnem slogu. Celó garnituro iz bordeaurdečega pliša postavila si je v svoj „salon“, o katerem prej še sanjala ni. Omare so bile polne raznovrstnih toilet, perila. Kredenca, nabasana z buteljki finega vina, likerjev, malinovca itd.

Po sobah si videl lepe pestre preproge, ob oknih okusne zastorje; po malih mizicah dragocene albume s fotografijami, razglednicami, na policah pa veliko tistih nežnih, nepotrebnih drobnarij, brez katerih ne morejo dame živeti.

I, gospa Hedvika postala je v istini „dama“ in znala se je nositi, da je bilo kaj. Kadar je šla po trgu, je držala z nedosežno gracijo s svojo plastično lepoto roko svoje krilo na edni strani tako, da so zavirljivke morale videti nebroj dragocenih čipk, ki so se izzivajoče vile ob spodnjih krilih in ob hlačah. Za pohotneže pa je imela svoj dražestno oblikovani meči, kateri je kazala gor do avilenih, nežno-modrih nogavičnih trakov. Vsaki del trakov je nosil na zunanji plati pod kolenom malo kokardo, katera se je lepo razločevala od črno napetih nogavic, ki so se zgubljale v drobne cipele, baš kakor v dve orehovi lupini.

Viharno vabilo, kateremu se je bilo težko odreči.

Zavidljivke so na tistem spominjale na čase, ko so Hedvikine nogavice in cipele še imele na več krajih svojo ventilacijo, čudeč se, kako se je vse to spremenilo. — — —

Posebno zaupno pripravila si je gospa Hedvika zadnjo, najbolj skrito sobo svojega stanovanja. Med drugim je imela v isti modern divan, na katerega je posejala navadno svoje „viteze“, in glasovir, katerega je gospa Hedvika časih neusmiljeno mrcvarila.

Koncipist je bil dober igravec na gosli in večkrat se je ob večerih, ali pa tudi v poznuri razlegel iz stanovanja gospe Hedvike po glavnem trgu kak duo.

Gospa Hedvika, katera se ni smela dolgočasiti, dajala je v svojem stanovanju večkrat „večere“, h katerim je vabila poleg neizogibnega koncipista svoje dobre znanke in znanke. Tam je dajala priliko, si privoščiti, kar drugje ni bilo mogoče. Tu so se praznovale cele orgije, pri katerih je imela prvo besedo, se ve, gospa Hedvika.

Vse to je šlo na račun pl. Gruberja, kateri je moral imeti svojo listnico v ednomer v roki.

Gospod Jurij ob takih večerih niti doma ni smel biti; moral je svoje okraske vrhu čela prenašati iz edne gostilne v drugo. Roganje drugih se ga ni dotaknilo, saj je imel pri vsem svoj dobiček, kateri ga je popolnoma zadovoljil.

(Dalje prihajajo.)

moči v prosep tega dorodnega podjetja s tem, da agitujejo za obisk koncerta, ali pa vsaj za dopuštiljatev skromne vatopnine. Koncert, kuhinja in pivnica obetajo najboljša, in se hoče odbor vestno potruditi, da priredi čislanim gostom in udom vsestransko prijeten večer, katerega niti alabo vreme skaziti ne more, ker se pri takem koncertu vrši v veliki dvorani „Nar doma“.

(Za štajarski podporni zaklad) sta darovala po 20 K gg. Ferdo Roš, župan v Trbovljah in A. Hajšek, častni kanonik v Slovenski Bistrici.

(Nemot proti štajarski deželni volilni presnovi.) Poslanec kmečkih občin v Feldbachu, Fr. Wagner, prireja pridno shodo, na katerih poudarja svoje volilce o veliki krivici, ki jo name-rava za kmečke interese volilni red.

(Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu) ima v soboto, dne 6. julija svoje četrto redno zborovanje v letnem tečaju 1901 v društvenih prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer. Spored: 1. Čitanje zapisnika društva „Slovenija“. 2. Poročilo odbora. 3. Čitanje zapisnika zadnjega izvanrednega zborovanja. 4. Volitev predsednika. 5. Volitev upravitelja. 6. Poročilo odseka za po-pravljanje poslovnika. 7. Slučajnosti.

Šola in dom.

(Konec.)

Prvi in glavni pogoj zdravja je snažnost in zračnost v stanovanjih. Pridna gospodinja ne more strpeti nereda in nesnage v hiši. Kakor je grd in ostuden tvoj obraz, če nisi umit, ed nako je grda in ostudna tvoja soba, če ni v nji red in snažnost. Snažna soba je vsačna vsakomur; ona je pravo ogledalo pridnega de-kleta, skrbne gospodinjice.

Skrbni in pametni stariši goje doma v svojih otrocih v dejanju čut reda, snažnosti in lepote. Kar je redno in snažno, to je našim očem lepo, a zdravju in življenju koristno. Starišem priskoči na pomoč šola, ki vzbuja in goji ta čut v vseh učencih, ona kaže to tudi v dejanju. V šoli je vsaka reč na svojem mestu, je vse redno in snažno. Ona pa tudi neprenehoma uči učenca snažnosti in redu. Njen nauk obrodi le tedaj dober sad, če dom šolo podpira. Čut snažnosti se mora tako rekoč od starišev podedo-vati, šola pa ta čut povišuje in množi, kar se ne godi skokoma, temveč korakoma, od roda do roda. Ko bodo vsi ljudje prešinjani s čutom snažnosti, tedaj ne bodo mogle nalezljive bolezni najti vsačne svoje zalege, zamorjen bo glavni njihov vzrok. Na Nizozemskem imajo snažne hiše in sobe, podobnih nalezljivih bolezni tam ne poznajo.

V šolah se vedno naglašja snažnost in se opozarja na zle posledice nesnažnosti. Seme se-jalčevu pada navadno na rodovitna tla, to seme vsaki, a nered in nesnažnost doma pa zaduše nežno klico v otrokovem srcu. Navada in raz-vađa ste močnejši, nego lepe besede. Otrok mora doma v dejanju izvrševati, česar se v šoli uči. Doma se nauku postavi trdno dno, v šoli pa čeden stan.

Gojimo in cenimo torej snažnost bolj nego doslej in spoznavajmo, da je šola tudi iz tega stališča velika dobrotnica človeštva. Podpirajmo jo in gojimo z njo vred v svojih otrocih čut snažnosti!

Nalezljive bolezni nadzoruje politična oblast. Vsakdo je dolžan nalezljivo bolezen v svoji hiši naznaniti svoji občini, katere potrebno ukrene in naznani vso zadevo o kr. okrajnemu glavarstvu. A tudi župnijski uradi, šolska vodstva, zdravniki, mrliški ogledniki in žandarji so dolžni take bolezni nemudoma naznaniti. Med priprostim ljudstvom se navadno sliši: „Glavarstvo ne more bolezni zabraniti, ker jo je Bog dal!“ Takim odgovorjamo: „Bog je dal človeku pamet, da si sam iznajde pota in sredstva, kako se nesreče varovati, oziroma jo omejiti.“

Dobro se spominjamo zgodovinskih poročil, ki nam popisujejo, kako so po Evropi v prejšnjih časih morale kužne bolezni, kakor kolera itd., da so izumrle cele vasi, kako se je bolezen naglo širila od dežele do dežele, ker politične oblasti niso imele moči jo zadušiti v kraju, kjer je na stala, kajti med prebivalstvom ni bilo reda. Dandanes se skrbno zapirajo meje, se ustavljajo

ladje in se razkužijo vsi popotniki, predno sto-pijo iz sumnjive ladje na suho, da ne занesejo kužne bolezni iz kraja v kraj; zato pa tudi kuga-dandanes po deželah trumoma razsajati ne more. Ednako se omejuje manjše kužne bolezni, kakor: davica, škrlatica, griza itd., če store ljudje svojo dolžnost z podpiranjem in izvrševanjem oblast-venih naredb. Nalezljive bolezni se lahko močno razširijo in postanejo za človeštvo veliko zlo, če se jim pravočasno ne zapre pot. Izpolnimo torej vsak svojo dolžnost ter podučimo nevedne, s tem zabranimo in omejimo mnogo zla ter po-stajamo v malem podobni Bogu, ki je sam naj-večja in neskončna dobrotla.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti.) Tajnik kranjske deželne vlade g. V. Haas je imenovan okrajnim glavarjem. Okrajni nadkomisar g. V. Parma v Črnomlju in J. Tekavčič, tajnik kranjske deželne vlade, sta imenovana okrajnima glavarjema. — Poštним oficijalom je imenovan poštni asistent g. F. Dre-venšek v Zidanem mostu.

(Ponudbena razprava za les.) C. kr. trgo-vinsko ministarstvo poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v kratkem vršila na borzi v Bruselju ponudbena razprava glede dobave 380.000 polokroglih hrastovih ali belih bukovih pragov in 35.700 hrastovih kosov, ki so določeni za podlago izogibalnih aparatov na železnicah.

(Družba sv. Cirila in Metoda) opozarja vse slovenstvo družbinega praznika naših apo-stolov: sv. Cirila in Metoda, dne 5. julija t. l. — Izvršite Slovenke in Slovenci ob tej nam slo-vesni priliki, ko zablesté demorodni kresovi po naših gorah, tudi nabirko podružničnih prispev-kov za to sedanje upravno leto in potrudite se ob ednem za običajni Ciril-Metodiški dar. — Če Vas vsaj v naši družbi Vaša ednost pokonci ne vzdrži, potem ni bilo Vaše domoljubje gorko tako kot ogenj Vaših kresov — in odpustite nam, da se izrazimo še določneje: potem niste razumeli naših najbistvenejših družbinih intere-sov. — Podobnega očitanja pa Vas Bog obvaruj!

(Na I. državni gimnaziji v Ljubljani) je bil v sredo, dne 3. t. m. zaključek šolekega leta. Na zavodu je poučevalo 25 učnih moči; dijakov je bilo koncem leta 594, med temi 59 odličnjakov, 402 so dobili prvi red.

(Glasbena Matica v Ljubljani) naznanja svojim članom, da izda za društveni leti 1901/1902 in 1901/1902 kakor premijo svojim članom v dveh delih vso slovensko opero Antóna Förster-ja „Gorenjski slavček“ v klavirski upravi.

(Mrtvega so našli) v Savi pri Beričevem Petra Krapo, o katerem smo poročali, da ga pogrešajo. Pil je z več tovariši po Črnučah in drugje v okolici Ljubljane; gotovo ga je kak dober „prijatelj“ ubil, oropal in vrgel v Savo.

(Izseljevanje v Ameriko.) Meseca junija t. l. je odpotovalo z ljubljanskega južnega kolodvora v Ameriko 197 oseb. Zapri so 6 fantov, ker so se hoteli izseliti pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti.

(Stavka.) V Zalogu na Kranjskem, kjer ima južna železnica svojo kuhalnico in napojilnico za železniške prage, takozvano impregniranco, so dne 2. t. m. ustavili delo vsi domačini, ker so razmere v tovarni neznosne.

(V kamniškem kopališču) imajo letos tujce celo iz Kajire, Malte in Angleškega.

(Orožnika je napadel) v Smedniku na Gorenjskem 22letni Franc Weithauser, ki je orožniku po trdem boju vzel sabljo; končno se je temu posrečilo izviti napadalca sabljo, pri aretovanju se je fant tako besno obnašal, da se je sam zaletel na bajonet in težko ranil. Spravili so ga v ječo.

(Slavnost gasilcev.) Petindvajsetletnico ga-silnega društva bodo obhajali dne 4. avgusta t. l. v Škofji Loki.

(V cerkev je tresčilo) na dan sv. Petra in Pavla pri Sv. Lenartu na Gorenjskem ravno med mašo. Med ljudstvom je nastala silna groza; strela je prišla na ednem kraju v cerkev, pri drugem tikoma vrat pa zopet odšla. Puh je prevrnil več ljudij; strela je raztrgala tudi dva dežnika. Čudno je, da druge nesreče ni bilo.

(Izkopnine v Kranju.) Na občinskem svetu v Kranju, kjer izkopavajo grobe, stare okrog

1400 let, so naleteli že na okrog 50 kostnjakov. Našli so tudi železen meč, steklen rog, bronaste igle za lase in mnogo koral.

(Na Trojani), ob meji štajarsko-kranjski, boče v nedeljo sestanek kolesarjev. Vsak kolesar dobrodošel, posebno pa še kolesarice.

(Prešičjo razstavo) je sklenila prirediti kmetijska podružnica v Novem mestu, in sicer na jesen.

(Zopet velik požar.) Dne 26. junija je na-stal v vasi Vel. Mraševo na Dolenjskem velik požar, ki je 24 posastnikom uničil malone vse. Pogorela so pohištva, živež, obleka. Škoda je cenjena na 100.000 kron. Žažgal je petleten otrok. Ogenj je bil strahovit, rešiti se ni dalo skoraj nič, dasi so štiri brizgalne neumorno gasile. Pogorelcem je daroval cesar 2000 kron.

(Otrok zgorel.) V Godoviču na Notranjskem je zgorel nek 4leten otrok, ko je sedel pri ognjišču brez varuha.

(Pri slavnosti pevakega društva „Kolo“), ki se bo vršila dne 21. julija v Trstu, bo sode-lovalo 13 pevskih zborov z nad 400 pevci in 24 društev z devetimi zastavami. Slovenski Trst še ni videl kaj takega.

(Zastrupil se je) v Trstu nek 37letni knjigovez Fran Leban.

(Suspendiran župnik.) Tržaški škof je od-stavil župnika Jurizzo, ki je služboval v Rojanu poleg Trsta, ker se ni niti malo brigal zato, kar mu je bilo naročeno od strani škofa, temveč je rajši slušal ono, kar mu je narekovala židov-ska sodrga na tržaškem magistratu.

(Velikodušno darilo.) Gosp. Fran Kalister, znani slovenski mecen v Trstu, je poslal pod-pornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju 5000 kron kot donesek h glavnici z na-redbo, da se razdele samo vsakoletne obresti med podpore potrebne visokošolce.

(Huda nesreča) se je dogodila v petek na Primorskem na vojni ladiji „Fran Josip I.“ Neki top se pri strelnih vajah ni hotel takoj užgati, zato so odprli zadnjo stran, tedaj pa šine ogenj skozi odprtino in usmrtil v hipu ednega mornarja, tri druge pa rani.

(Dve deklici sta utonili) v soboto, dne 29. m. m. v Tolminu. Šli sta se kopat v Sočo, ki je bila precej narasla, ter zašli v vrtnec, ki ju je pogoltnil. Edna je bila stara 11, druga 12 let.

Deželni zbori.

V kranjskem deželnem zboru je bil v seji dne 1. t. m. stavljen predlog, da se do-voli vasi Vel. Mraševo, kjer je bil velik požar, primerna podpora; predlog je bil odkazan finan-čnemu odseku v poročanje. Nadalje je bilo na dnevnem redu več prošenj in poročil glede cest-nih in šolskih razmer. Posl. Lenarčič je poročal o „Deželni kulturi.“ Poročevalo je vsestransko in temeljito pojasnil kmetijske razmere v deželi. Kmetijstvo hira in mora hirati, ker pridelki ni-majo nikake cene, in ker nedostaja delavskih moči. Izseljevanje v Ameriko je postala silna ne-sreča za deželo, ker sedaj že ni več dobiti kme-tijskih delavcev in poslov. Potrebno bi bilo, da vlada kaj stori, da se izseljevanje omeji. Deželni predsednik baron Hein je odgovoril na to, da se ljudje selijo največ iz kmetijskih dežel, in da se izseljevanje s policijskimi sredstvi ne da omejiti. Glavni vzrok izseljevanja je to, da so pri nas delavske plače slabše kakor drugod, ker kmetija delavcev ne more plačati tako dobro kakor in-dustrija. Ne selijo se pa samo kmetijski ljudje, temveč tudi industrijalni delavci, ker so drugje ugodnejše razmere zanje, kakor pri nas. Z večjo podjetnostjo, z izkoriščevanjem vodnih moči in zemeljskih zakladov, se zamore ustvariti velika industrija; kjer pa cveto industrijalni kraji, ima tudi kmetijstvo dobiček, ker svoje pridelke lahko bolje izpečava. Ako se bodo delavcem dali boljši življenjski pogoji, kmetijstvu pa dosti odjemal-cev, bo izseljevanje gotovo ponehalo. Poslanec Luckmann je želel, naj bi vlada tudi sama po-speševala industrijo, zakaj doslej je davčna oblast preganjala industrijalce.

Posl. Božič je govoril o deželni zavaroval-nici in stavljal resolucijo, s katero se deželnemu odboru naroča, naj natančno preišče vso zadevo ter v prihodnjem zasedanju poroča o uspehih,

Posl. Povše je pojasnil to vprašanje rekoč, da je nemogoče osnovati zavarovalnico, kakršna je bila predlagana pred tremi leti. Nadalje se je razpravljalo o raznih vodovodih — za vodovod v Postojni je ministrstvo dovolilo 68 000 K prispevka — nadalje glede osuševanja kotlin v Loškem potoku in v Strugah; predlagana je bila resolucija, da se izposluje izdatno zvišanje državne podpore v svrhu streljanja proti toči, in resolucija glede uravnavanja vipavskih voda.

V koroškem deželni zboru je bilo v seji dne 1. julija na dnevnem redu poročilo o agrarni prenosu, ki obsega pet točk, nanašajočih se na razne kmetijske zadeve. Posl. Plawetz je poročal o regulacijskih delih reke Gline, za katero je bilo dovoljenih 2500 kron, in o raznih vodnih nasipih. Dne 2. julija je posl. Steinwender poročal o ustanovitvi meščanske šole v Spittal-u. Poročilo o poskusih streljanja proti toči je bilo odobreno, posl. Hinterhuber je poročal o regulacijskih delih raznih gorskih potokov in predlagal premenitev melioracijskega zakona.

V istrskem deželni zboru so hrvatski in slovenski poslanci izročili predsedništvu tri predloge, prvega glede urejenja učiteljskih plač, da deželni odbor čimprej sestavi in predloži deželnemu zboru tak načrt zakona glede urejenja pravnih odnošajev učiteljskega osebja na ljudskih šolah v Istri. Drugi predlog je bil stavljen v prilog vinogradnikom, zlasti glede vinske klavzule, glede carine za tuja vina, in glede ponarejenih vin. Tretji predlog je bil stavljen, da se prepusti državnemu zboru na Dunaju, da on reši vprašanje, kam da se ima sklicovati istrski deželni zbor.

Vsesokolski shod v Pragi.

Dne 29. junija so se pričele slavnosti povodom IV. vsesokolskega shoda v Pragi. Slavnosti so dosegle velikanški sijaj, ki je presegel vsa pričakovanja. Posebno pristrčno so bili sprejeti francoski gostje, s pariškim županom na čelu. Mestni zastop pragiški je odposlal svoje odposlance do meje češkega kraljestva francoskim gostom nasproti. Na vseh kolodvorih so bili Francozi burno pozdravljeni, povsod so jim dneli nasproti navdušeni klici. Sprejem v Pragi je bil veličasten. Francoze je pozdravil pragiški župan, dr. Srb, odgovoril pa mu je župan pariški, ki je imenoval v svojem govoru pragiškega župana — draga prijatelja ter povdarjal iskreno prijateljstvo vsega francoskega naroda do Čehov. Navdušenje, ki je sledilo njegovemu govoru med neizmerno množico, se ne da popisati. Francozi so bili iznenadeni po lepem sprejemu in so za trjevali, da je isti presegel vsa njihova pričakovanja.

V. petek, dne 28. t. m. zvečer je bila v na rodnem gledališču slavnostna predstava na čast udeležencem IV. vsesokolskega shoda. Tu je bilo videti zastopnike vseh slovanskih narodov v slikovitih „sokolskih“ oblekah; poleg Slovanov so bili tudi zastopniki Francozov in Dancov.

Ko so „Sokoli“ že zapuščali gledališče, tedaj so začele njega konture v čarobni razsvetljavi. Potem pa je bil prijateljski sestanek v žofinjski dvorani. Tu so bili Rusi, Črnogorci, Poljaki, Slovenci, Hrvatje, Bolgari, Francozi, par Dancov, in „Sokoli“ iz daljne Amerike. Pozdravil jih je starosta češkega „Sokola“, dr. Podlipny. Za njim so govorili še mnogi govorniki v imenu navzečih društev. Drugi dan, t. j. na praznik sv. Petra, so se že delale na vse zgodaj priprave za tekmovalno telovadbo, katere so se udeležili tudi francoski gimnazisti z dvema četama, poljski, bolgarski in slovenski „Sokoli“. Ob 11. so se zbrali zastopniki vsega v Pragi zbranega „Sokolstva“ na pokopališču, kjer počivata očeta češkega „Sokolstva“, Fügner in dr. Tyrš, da po lože vence na grob nepozabnih dveh mož. Po poldne se je vršila velika javna telovadba, ki je bila pravi triumf za češko „Sokolstvo“. Šest tisoč „Sokolov“ je izvajalo proste vaje kot eden mož; občinstvo se ni moglo načuditi njihovi vzorni disciplini in veliki spretnosti, s katero so izvajali posamezne, primeroma težke vaje. Pri prostih vajah so kakor s črtalom narisane stale dolge vrste telovadcev, da občinstvo ni moglo dosti glasno izražati svojega priznanja, med izjavo

njem posameznih vaj, ki so poleg točnosti kazale tudi veliko eleganco. Ves čas so svirale skupaj tré godbe. Potem je nastopil češki sokolski naraščaj, kakih 1600 „Sokolov“ v starosti od 14—18 let, ki so v vajah s kiji in na orodjih dali občinstvu dokaz o izborni šoli. Nato je nastopilo še kakih 900 telovadk, ki so v lični svoji temno-modri opravi izvajale elegantno vaje s kiji in na orodjih. Konec javne telovadbe je nastopilo 16 francoskih gimnazistov; izkazali so se mojstre prve vrste v vajah s palicami. Poljaki pa so dosegli velik uspeh z vajami s suličami, ki jih je izvajalo 80 „Sokolov“. Prostor, kjer se je vršila telovadba, je dolg 167 metrov, širok pa 105 metrov; gledalcev je lahko navzočih 35.000; vsa zgradba je veljala 60.000 K.

Drugi dan je bila velika ljudska veselica, francoskim gostom na čast pa je priredilo mesto Praga banket, kjer se je z navdušenimi govori ukrepilo češko-francosko pobratimstvo.

Politični pregled.

(Odlikovanja.) Povodom cesarskega potovanja v Prago je bil odlikovan pragiški župan dr. Srb s komturnim križem Franc. Jožefovega reda s zvezdo; dr. Herold je dobil križ Fr. Jožefovega reda brez znaka. Odlikovanih je bilo tudi več gospod. Vseh oseb skupaj je bilo odlikovanih 167.

(Sankeijoniran zakon.) Cesar je potrdil zakon o deveturnem delavniku v premogokopih.

(25letnica upravnega sodišča.) Dne 2. t. m. je minilo 25 let, odkar je bilo ustanovljeno upravno sodišče na Dunaju. Tem povodom je bila slovesna služba božja, potem pa so imeli svetovalci tega sodišča slavnostno sejo.

(Niževavstrijaki deželni zbor) je sklenil pozvati vlado, da je pri sklepanju novih trgovinskih pogodb v l. 1903 glede vin ostati brez izjeme pri carini 20 gl. v zlatu na hektoliter, in zlasti, da ni nikomur dovoliti nikake olajšave.

(Bolgarski proračun) za l. 1901 izkazuje, da ima Bolgarija letos 96.065.000 fr. izdatkov in 96.826.000 frankov dohodkov. Preostanek znaša torej 761.000 frankov.

(Povečanje nemške vojne mornarice.) V bodočem nemškem pomorskem proračunu se bodo nahajale sledeče zahteve: Dva linijska broda, velika oklopna križarka, tri male križarke ter 1 torpedska divizija.

(Balkani.) Položaj v Stari Srbiji in Macedoniji je vsak dan bolj napet. Turška vlada je poslala nekaj novih čet, ki pa postopajo silno neusmiljeno proti Srbom in Bolgarom. Srbski poslanik v Carigradu se je pri turški vladi zopet pritožil zoper takšno postopanje. Turki pridno vrše hišne preiskave pri vseh Srbih, ki so zavedni in narodni, ter plenijo vse, kar jim pride

pod roke. Učitelje odvajajo v zapor; več oseb je bilo baje trpinčenih.

(Španija.) Povodom antiklerikalnih gibanj, med katere spada tudi prepoved ministra Sagaste, da se ne smejo vršiti jubilejne procesije, je kraljica, da potolaži Vatikan, odredila petdnevne spokorne vaje v dvorni kapeli, katerih se imajo udeležiti vsi dvorni uradniki z družinami.

(Vojna v Južni Afriki.) Zadnji čas se je vršilo zopet več bojov, v katerih je padlo na angleški in burški strani precej moč. Kitchener je sporočil v London, da je od 24. junija padlo 74 Burov, 60 jih je bilo ranjenih, 160 ujetih, 136 se jih je udalo, zaplenjenih je bilo 131 pušk in 304 vozov. Kitchener je skoro gotovo močno povečal številke, istotako ni dvombe, da so izgube Angležev še enkrat tolike. Predsednik Krüger je prejel od generala Bothe pismo, v katerem se izraža velika samozavest, ter se konstatirajo uspehi Burov, ker so vdrl v Kaplandijo in zaplenili Angležem že nad 1000 konj. — Kaplandski parlament radi invazije Burov ne more zborovati. Kuga se zopet širi.

(Kitanjska.) Princ Tuan in poveljnik Tung-fuhšiang delujeta zdaj v Mongoliji, da bi pregovorila Mongolske čete k uporu. To se jima bo najbrže posrečilo, ker je treba tem četam obljubiti le bogatega rop, pa so k vsemu pripravljene. Dežela Šinking v Mandžuriji se je menda že uprla; uporniki ropajo in požigajo vasi. Na stotine ljudi je umorjenih.

(244)

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu se usoja javljati svojim članom, podpornim in rednim članom tužno vest, da je njega tačasni predsednik g.

cand. iur. JANEZ KOLAR

dne 3. t. m. po kratki bolezní prominul iz tega sveta.

Pogreb bude v petek popoldne ob 6 uri od mestne bolnišnice Armenhausgasse.

Za odbor:

phil. Anton Majžer, t. č. podpredsednik.

Učenca,

kateri je dovršil ljudsko šolo, sprejme takoj Vencelj Kobau kleparski mojster Celje, Nova ulica št. 11.

(241) 2—2

Rafael Salmič, urar in prodaja zlatnine

Celje, „Narodni dom“.

Priporoča svojo veliko zalogo jeklenih, nikelnastih, srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.

Prstane, uhane, zapestnice, priveske, svetinje, križce, medaljone, vsakovrstne verižice za okoli vratu, lorgnon, kratke in dolge za dame in gospode v zlatu in srebru.

Žlice, nože, vilice, tabatiere, nastavki za sadje, ovetlice, vizitnice itd. Velika zaloga optičnih predmetov: očala, naočniki, toplomeri, aneroide maksimal-toplomeri, tehtnice za vino, žganje, mošt, mleko itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše. Pošteno in dobro blago, vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

— Dveletna garancija za vsako prodano juro. —

Nikelnaste ure	od gl. 3.—	naprej.
Srebrne ure	„ „ 5.—	„
Tula ancré s tremi pokrovi	„ „ 10.—	„
Zlate urice za dame	„ „ 13.—	„
„ ure za gospode	„ „ 20.—	„

— Pancer-verižice iz pristnega srebra — po 6 kr. gram. —

(231) 25-2

Popravila cen in zanesljivo.

Licitacija.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Celju z dne 28. junija 1901, prodaja se

dne 10. julija 1901, ob 9. uri predp.

v hiši št. 19. v Graški ulici iz konkurzne mase Friderika Teržana specerijsko blago za skupno ceno 643 kron 74 vin ali višje proti gotovemu plačilu in takojšnji odstranitvi

Množina in kakovost blaga se izve pri oskrbniku (249) dr. Filipiču in na dan dražbe.

Proda se

zaradi odpotovanja mala

— hiša —

sredi žalskega trga, primerna za vsakega rokodelca.

K hiši spadata tudi dva in pol orala obdelanega polja s hmeljem, dve kravi, dva lahka voza in vse poljedelsko orodje. — Vpraša se pri lastniku št. 4 v Zalcu.

(247) 2-1

Občni zbor

kmetijskega društva v Braslovčah

vrši se

v nedeljo, dne 7. julija t. l., ob 3. uri pop.

pri g. Ivan Prislanu v Braslovčah

z naslednjim sporedom:

1. Pozdrav.
2. Posvetovanje o delovanju društva v prihodnje.
3. Zrebanje treh odbornikov in volitev istih.
4. Slučajnosti.

Ako bi pri prvem zborovanju ne bilo zadostno število udov navzočih, vrši se občni zbor ob 4. uri popoldne, pri vsakem številu udov v ravno isti hiši z nespremenjenim dnevnim redom.

(245)

Trgovski pomočnik

mlad, ter zmožen slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga (246) 3-1 Mih. Sernc-a v Rušah.

Skupne duhovne vaje za duhovnike

bodo v hiši

„Družbe Jezusove“ v Št. Andražu

v Lavantinski dolini.

1. Od večera 15. do jutra 19. julija.
2. „ „ 19. „ „ 23. avgusta.
3. „ „ 9. „ „ 13. sept.
4. od večera 30. sept. do jutra 4. okt. (v nem. jez.)

Razum teh bodo duh. vaje za srednješolce in sicer od večera 9. t. m. do jutra 13. avg. Kdor se jih želi udeležiti, naj se pravočasno oglasi pri velečastitem rektorju omenjene hiše.

(236) 3-3

Pozor! 80% Pozor! Jesihova esenca

1 liter velja 2 K. Ako hočete dober jesih sami narediti, pomešajte 1 liter moje bele ali rdeče 80% jesihove esence z 20-30 lit. studenčne vode in izvraten jesih je gotov.

(234) 5-3

Zaloga pri: R. Bračko v Ptuj.

Svoji k svojim!

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

prilporeča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega specerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: begovo gobo, kamilice, tisočročje, malino štupo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretin. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češnje, bruske, itd., vse po najvišjih cenah. —

Nadalje kupujem

predivo, jagode, marelice, hruške, črešnje, sploh vse sveže sadje.

Svoji k svojim!

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju.

Krepkega učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, kateri ima veselje do kamnoseške obrti, sprejme v uk pod ugodnimi pogoji

Dinko Čamernik

3-3 (239)

kamnoseški mojster v Celju.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Tovarniška zaloga!

(242) 4-1

Najslavnejša

Puch-kolesa

ter druga pa vredna kolesa z garancijo po 80 gld. in še ceneje pod ugodnimi plačilnimi pogoji.

Lastna popravljalnica.

Bogata zaloga vsakovrstnih kolesnih del in potrebščin. Postrežba točna in kulantna.

JOSIP ŠIRCA, Žalec.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Zastopstvo za Južni Štajer.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

raspolaga gratis in franco kataloge v slovenskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebni predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za rečno postrežbo se garantira.

Ugodni plačilni pogoji.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

(161)

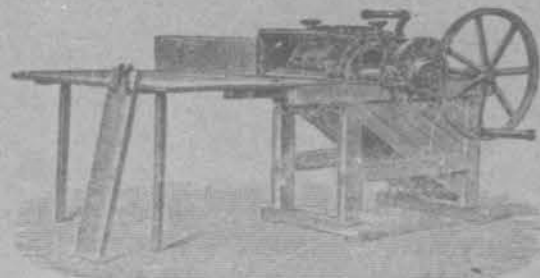
privilegirani lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Na slovenska vprašanja se odgovarja slovensko.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „Merkur“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbi.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščin, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavljenih in pohištenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Mlatilnice

z gepljem in ročne, čistilnice in drugi poljedelski in vino-rejski stroji iz najbolj slovečih tovarn po zelo nizkih cenah.

Za čas košnje priporočam svoje

— izvrstne kose iz najfinejšega jekla —

ter vsakovrstne brusne kamne.

Za kose se jamči!

Odgovoren za tisk Ivan Spindler.

Odgovorni urednik in izdajatelj Rudolf Libensky.